

Nr 393

Av herr **Boija m.fl.**, om inrättande av en väg- och vattenbyggnadsteknisk linje vid ett av de tekniska läroverken.

I en motion till 1957 års riksdag hemställdes från vårt håll, att behovet av lägre teknisk personal inom väg- och vattenbyggnadsområdet borde tillgodoses genom inrättandet av en särskild utbildningslinje i detta ämne vid de tekniska läroverken. I motionen framhölls, att den brist inom väg- och vattenbyggnadsfacket som alltmer gjort sig gällande på senare tid börjat bli speciellt kännbar för kommunerna. Denna brist liksom vissa andra faktorer har medfört, att kommunerna i större utsträckning än tidigare börjat räkna med att för sina behov kunna anlita ingenjörer med lägre teknisk utbildning, d. v. s. instituts- och läroverksingenjörer.

Den nuvarande organisationen vid de tekniska gymnasierna inrymmer emellertid inte någon speciell utbildningslinje inom detta fack. Den byggnadstekniska linjen, från vilken de flesta kommunalteknikerna numera rekryteras, tar närmast sikte på husbyggnadsteknik och berör endast flyktigt de problem beträffande gator, vägar, vatten, avlopp, hamnväsende, fastighetsförvaltning m. m. som är aktuella inom kommunalförvaltningen. För dessa mångskiftande behov föreligger emellertid som nämnts ett stort och stigande behov av ingenjörer. Behovet av kvalificerade tekniker på detta område förstärkes ytterligare genom tillkomsten av nya bestämmelser, nödvändiggjorda av kommunalteknikens utveckling, tätorternas tillväxt m. m. Det bästa sättet att möta dessa krav vore enligt vår mening inrättandet av en särskild väg- och vattenbyggnadslinje vid de tekniska gymnasierna. Av tekniska skäl borde dessa linjer förläggas till i första hand de gymnasier som nu har byggnadsteknisk linje.

1948 års tekniska skolutredning konstaterade i sitt betänkande SOU 1955:21 ett starkt behov av tekniker med särskild inriktning på ifrågasvarande fackområde. Utredningen var dock inte villig, att tillstyrka att en särskild linje inrättades vid de tekniska läroverken utan förordade i stället en differentiering av den befintliga byggnadstekniska linjen. En sådan linjedifferentiering har också skett vid det högre tekniska läroverket i Stockholm.

Enligt vår uppfattning kan dock denna åtgärd inte anses tillräcklig för att tillgodose behovet av på detta område väl utbildade ingenjörer.

Denna uppfattning styrkes av den mening som arbetsmarknadsstyrelsen gav till känna i sitt remissvar till den tekniska skolutredningens betänkande. Styrelsen anförde där, att det ofta varit svårt för platsförmedlingarna att till de aktuella anställningarna anvisa personer med erforderlig teknisk kompetens och ville därför förordna inrättandet av en ny utbildningslinje vid de tekniska gymnasierna omfattande hus- väg- vatten- och avloppsbyggnadsteknik med tyngdpunkten lagd på det väg- och vattenbyggnadstekniska området.

Här bör även nämnas, att styrelsen för högre tekniska läroverket i Stockholm i en skrivelse till utredningen, vari den föreslagit att en fackskolelinje för väg- och vattenbyggnadsteknik borde inrättas vid skolan, även omnämnt att ett flertal elever vid den byggnadstekniska linjen vid förfrågan uppgivit att de skulle föredragit en väg- och vattenbyggnadslinje om en sådan funnits.

Det synes oss av det anförda som om de betänkligheter som den tekniska skolutredningen anfört beträffande svårigheterna att få ett tillräckligt elevunderlag för en speciallinje av här ifrågakavande slag vore delvis överdrivna.

Som tidigare omnämnts förordade utredningen inte att någon särskild utbildningslinje för kommunaltekniker infördes vid de tekniska läroverken. Departementschefen anslöt sig i sitt yttrande till utredningen till denna uppfattning. Statsutskottet, till vilket den inledningsvis refererade motionen remitterades, yrkade under hänvisning till vad utredningen och departementschefen sålunda anfört avslag på bifall till förevarande motion.

Utskottet ansåg sig dock i sitt ställningstagande böra understryka vad det tidigare i ett uttalande till 1956 års riksdag (nr 53) anfört i differenteringsfrågan. Häri hade utskottet med anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående den tekniska utbildningen m. m. i 1956 års statsverksproposition delat den uppfattning, som departementschefen givit till känna beträffande förgreningen av det tekniska skolväsendet. Denna förgrening ansåg utskottet var nödvändig för att utbildningen skulle kunna anpassas till den snabba tekniska utvecklingen inom industrien och andra områden med behov av teknisk arbetskraft för skiftande ändamål.

Som vi ovan anfört är uppgifterna speciellt inom det kommunala området så krävande och mångskiftande, att en god fackutbildning vid tekniska läroverk är nödvändig. Detta så mycket mer som dessa ingenjörer kommer att åläggas uppgifter, som tidigare handhafs av personer med en högre teknisk utbildning.

Under återopande av vad vi sålunda anfört hemställer vi,
att riksdagen måtte besluta:

1) att en väg- och vattenbyggnadsteknisk linje från

och med budgetåret 1958/59 inrättas vid ett av de tekniska läroverken;

2) att, om detta yrkande bifalles, denna nya linje lämpligen bör inrättas vid högre tekniska läroverket i Norrköping.

Stockholm den 26 januari 1958

Gustav Boija

John G. Löfroth

Margit Vinge

Nr 394

Av herrar **Löfroth** och **Gustafsson** i Skellefteå, *angående besparingar genom omorganisation och rationalisering i fråga om den indirekta beskattningens administration.*

Den indirekta beskattningen har under senare år utbyggts. En följd härav har blivit att även den administrativa apparaten för skatternas debitering och uppbörd samt för erforderlig kontroll av att skatterna erlägges har ökat. I Sverige är dessa uppgifter splittrade på olika organ, nämligen framför allt på generaltullstyrelsen med det underlydande tullverket, kontrollstyrelsen med sina lokalförvaltningar, länsstyrelserna och statens jordbruksnämnd, vilken senare i sin organisation har viss personal avsedd för lokalkontroll. I flertalet andra länder finnes en enhetlig organisation för tull- och konsumtionsskatteväsendet.

Icke minst nu, då alla möjligheter att minska statens utgifter måste prövas, torde anledning finnas att undersöka huruvida icke en rationalisering av organisationen på detta område skulle kunna genomföras. Sannolikt skulle de lokala organen kunna utnyttjas bättre, om de stod under enhetlig ledning i stället för att som nu vara splittrade på olika enheter. En full och jämn sysselsättning för personalen och en rationellare arbetsfördelning mellan befattningshavarna inbördes torde lättare kunna åstadkommas i det förra fallet. I viss utsträckning torde också på detta sätt dubbelarbete kunna undvikas. Såväl lokal tullpersonal som kontrollstyrelsens kontrollanter är t. ex. nu sysselsatta med bokföringsgranskningar, de förra i tullverket handlagda restitutionsärenden, de senare för kontroll av inbetalning av varuskatt m. m.

Uteslutet är icke heller att även här de centrala myndigheternas samslagningar eller andra liknande åtgärder skulle medföra bespa-